

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.V.20.357/2017/7.

A tanács tagjai: Dr. Molnár Ambrus a tanács elnöke, Dr. Madarász Anna előadó bíró,
Dr. Magosi Szilvia bíró

A felperes: Dr. felperes neve (felperes címe)

A felperes képviselője: Dr. Halasy Andrea (felperes címe)

Az alperes: Dr. alperes neve

A per tárgya: személyiségvédelmi igény (perújítás)

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes (26., 27. sorszám)

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma: Szegedi Ítéltábla Pf.I.20.488/2016/8.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma: Szegedi Törvényszék 23.P.21.816/2015/17.

Rendelkező rész

- A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.
- Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 200.000 (kétszázezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget, valamint térítsen meg az államnak felhívásra 70.000 (hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes eredetileg 2009. február 12. napján előterjesztett keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette a jóhírnévhez, továbbá a hangfelvételhez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy a közöttük (a felperes mint a szegedi Zrt. képviselője és az alperes mint az önkormányzat tulajdonában lévő ingatlan bérlője közötti) 2007. november 26. napján megtartott informális megbeszélésről a felperes hozzájárulása nélkül hangfelvételt készített, azt egy kísérő levéllel - melyben a felperesre nézve valótlan tények, illetve csúsztatások szerepeltek - az önkormányzat Városrendezési, Tulajdonosi és Lakásügyi Bizottsága tagjai részére megküldte. A jogsértés megállapításán túl kérte a további jogsértéstől való eltiltást, a jogsértéssel előállított dolog megsemmisítését.
- [2] A Csongrád Megyei Bíróság 2010. január 15. napján meghozott 2.P.21.292/2009/27. számú ítéletével megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes személyhez fűződő jogát, amikor 2007. november 26. napján beszélgetésüket a felperes hozzájárulása nélkül rögzítette, majd

felhasználta. Az alperest eltiltotta a további jogsértéstől. Elrendelte, hogy az alperes a birtokában lévő hangfelvétel-másolatokat azonnal semmisítse meg. A viszontkeresetet elutasította. Az alperes fellebbezése folytán a Szegedi Ítéltábla 2012. március 21. napján meghozott Pf.II.20.771/2011/3. számú részítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részítéletnek tekintette, azt részben a perköltséget illetően megváltoztatta. Egyebekben az elsőfokú bíróság részítéletét helybenhagyta. Utasította az elsőfokú bíróságot a jóhírnév megsértésének megállapítására irányuló kereset elbírálására. Az alperes felülvizsgálati kérelme tárgyában a Kúria 2013. január 30. napján meghozott Pfv.IV.21.327/2012/9. számú részítéletével a jogerős részítéletnek az alperes terhére jogsértést megállapító rendelkezését részben hatályon kívül helyezte, az elsőfokú részítéletet részben megváltoztatta, és megállapította, hogy az alperes azzal sértette meg a felperes hangfelvételhez fűződő jogát, hogy a felperes tudta nélkül 2007. november 26. napján felvett beszélgetés hanganyagát a újságírójának, illetve a Szeged Megyei Jogú Város Városrendezési, Tulajdonosi és Lakásügyi Bizottságának tagjainak megküldte. A felperesnek a hangfelvétellel való visszaéléssel kapcsolatos, ezt meghaladó keresetét elutasította. Egyebekben a jogerős részítéletet hatályában fenntartotta.

- [3] A részítélet meghozatalát követő eljárásban a Szegedi Törvényszék 2012. június 15. napján meghozott 2.P.20.871/2012/7. számú ítéletével a felperesnek a jóhírnév megsértése miatti keresetét elutasította. A felperes fellebbezése nyomán a Szegedi Ítéltábla 2012. december 12. napján meghozott Pf.II.20.538/2012/3. számú részítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben és akként változtatta meg, hogy megállapította, az alperes megsértette a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát a 2009. január 26. napján kelt, Szeged Megyei Jogú Város Városrendezési, Tulajdonosi és Lakásügyi Bizottságának tagjaihoz címzett levelének a felperes házastársa pozíciójára vonatkozó közlésével, amely azt sugallja, hogy a felperes a házastársa pozícióját kihasználva a képviseleti jogkörével esetlegesen visszaél, és ezzel összefüggésben az önkormányzati vagyontárgy kezelésének gyanúja is felvetődhet. Megsértette továbbá a felperes jóhírnévhez fűződő jogát e levél felperesi érdekeltségbe tartozó gazdasági társaság által bérelt ingatlanrész bérleti díjának mértékére vonatkozó valótlan tényállításával, ami azt sugallja, hogy a felperes a helyzetét kihasználva érte el az érintett gazdasági társaság bérleti szerződésében kikötött alacsony bérleti díjat. Az alperest eltiltotta a további jogsértéstől. Az elsőfokú ítéletnek a kereset 3., 4., 5. és 8. pontját érintő rendelkezését helybenhagyta. Ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítéletét - a perköltségre és az eljárási illetékre is kiterjedően - hatályon kívül helyezte, és a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasított.
- [4] A hatályon kívül helyezést követő eljárásban a Szegedi Törvényszék 2014. június 3. napján meghozott - 2015. március 13. napján 25. sorszámon kijavított - 2.P.22.229/2013/13. számú ítéletében megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát a 2009. január 26. napján kelt, Szeged Megyei Jogú Város Városrendezési, Tulajdonosi és Lakásügyi Bizottságának tagjaihoz címzett levelének azzal a közlésével, hogy a „felperes megtevesztette és szándékosan félrevezette az ügyében információt kérő városi és országgyűlési képviselőket.” Ezt meghaladóan a keresetét elutasította. Az alperes fellebbezése folytán a Szegedi Ítéltábla 2015. február 18. napján meghozott Pf.II.20.690/2014/8. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, fellebbezett rendelkezéseit megváltoztatta: Az 1. számú kereseti kérelem tekintetében is elutasította a keresetét. A másodfokú ítélet indokolásának 8. oldalán szerepel: „A felperes azzal, hogy a bizottság által tárgyalt ügy megítélése szempontjából általa is tudottan lényeges körülményekről nem tájékoztatta a bizottságot, valóban szándékosan félrevezette, megtevesztette a testület tagjait, következésképpen az alperes ilyen tartalmú közlésével nem állított valótlan.”
- [5] Az alperes - az ügynek a Kúria felülvizsgálati határozatával lezárt részét illetően - 2013. április 25. napján előterjesztett perújítási kérelmét a Szegedi Törvényszék 2013. november 28. napján

meghozott 7.P.20.669/2013/14. számú végzésével részben mint elkésettet, részben mint érdemi tárgyalásra alkalmatlant elutasította. A végzést alperesi fellebbezést követően a Szegedi Ítéltábla 2014. május 13. napján meghozott Pkf.I.20.181/2014/3. számú végzésével helybenhagyta.

A perújítási kérelem és a felperes védekezése

- [6] Az alperes 2015. szeptember 25. napján ismételten előterjesztett perújítási kérelmében a Csongrád Megyei Bíróság 2.P.21.292/2009/27. és a Szegedi Ítéltábla Pf.II.20.771/2011/3. számú részítélete megváltoztatását és a 2007. november 26. napján az alperes helyiségbérleti jogviszonyának ügyében a felperessel folytatott tárgyalásról rögzített hangfelvétel kapcsán a felperes kép- és hangfelvételéhez való joga megsértésének megállapítására irányuló kereset elutasítását kérte, mert jogszerűen készítette és használta fel a hangfelvételt. Az eljáró bíróság a perújítással támadott részítélet meghozatalakor, de az egyéb eljárási részeket lezáró részítéletek meghozatalakor is az alperesen kívül álló okból, önhibájukból nem bírálták el azt a tényt, hogy a felperes az alperes ügyében szándékos megtévesztések sorozatát követte el, és nem értékelték, hogy ennek igazolására jogszerűen használta fel a hangfelvételt. A Szegedi Ítéltábla Pf.II.20.690/2014/8. számú ítéletének (a továbbiakban a perújítási okként megjelölt ítélet) megállapításaival jutott el odáig, hogy a bíróság sem tudta megkerülni annak kimondását, ami védekezésének lényeges eleme volt, vagyis hogy a felperes szándékosan megtévesztően járt el. Ezt az ítéletet az ítéltábla ugyanazon tanácsa hozta meg, amelyik korábban, a perújítási kérelemmel támadott határozatban úgy foglalt állást, hogy a hangfelvétel nem hordoz a hangfelvételhez való jog alperes javára történő megítélésével kapcsolatos információt. Eszerint az ítélet szerint a felperes lényeges körülményeket hallgatott el a helyiségbérleti jogvitás ügyben a tulajdonosi bizottság előtt, az önkormányzatnak szóló beszámolójában nem tért ki arra, hogy a reális bérleti díj meghatározásánál nem vehető figyelembe az ingatlan alperes által kialakított állapota és funkciója, és nem mondta el azt sem, hogy jogi képviselőként eljárva tisztában volt azzal, hogy az alperestől igényelt bérleti díj nem megalapozott, követelését nem tudná perben sikerrel érvényesíteni. Ha, mint az ítélet tartalmazza, a felperes az önkormányzatot és a bérbeadót szándékosan megtévesztette, az ezt igazoló hangfelvételt jogszerűen juttatta el az önkormányzati képviselőknek és az újságíróknak. Az önkormányzati képviselőknek is joguk van annak megismerésére, hogy őket megtévesztették. A felperes szándékosan megtévesztő magatartása olyan tény, amelynek elbírálása a hangfelvételhez való jog tárgyában meghozott döntés esetében az alperesre kedvezőbb határozatot kell hogy eredményezzen. Ezen ítélet alapján már nem kell bizonyítania a szándékos megtévesztés tényét. A bíróságok jogsértő magatartásán múlt, hogy igaza bizonyításában akadályozták. Ennek elismerése a hivatkozott ítélet megállapítása, miszerint a felperes szándékosan megtévesztő magatartását a hangfelvétel anyaga egyértelműen igazolja. Sérelmezte, hogy éveken keresztül kellett küzdenie az igazság bíróság általi kimondásáért. Csak az ítéltábla hivatkozott ítéletének átvételétől jutott abba a helyzetbe, hogy a felperes szándékos megtévesztő magatartásának ténye alapján perújítással élhessen. A perújítási kérelem előterjesztésére megszabott hat hónapos határidő ezen ítélet kézhezvételétől számítandó.
- [7] Az elrendelt hiánypótlás alapján kérelme annak megállapítására irányult, hogy részéről nem volt visszaélésszerű a hangfelvétel önkormányzati képviselőknek és újságíróknak történő átadása, ezáltal nem sértette meg a felperes személyhez fűződő jogát. Abból indult ki, hogy a Szegedi Ítéltábla a hangfelvétel készítését és felhasználását a 2012-ben és 2015-ben meghozott ítéleteiben teljesen eltérően értékelt. A jóhírnév megsértésére alapított keresetet amiatt utasította el, hogy a hangfelvétel tartalma alapján bizonyítottan látta, a tulajdonosi bizottságnak írt levelében az alperes nem állított valótlan, amikor azt írta, a felperes szándékosan félrevezette, megtévesztette a testület tagjait. Ahhoz, hogy a bíróság a kép- és hangfelvételhez való jog tekintetében megalapozott döntést hozhasson, érdemi vizsgálat alá kell vonni mindazon tényeket, körülményeket, amelyekre a bizottságnak írt levelében mint szándékosan megtévesztő magatartásra hivatkozott, és ezt követően

lehet állást foglalni abban a tárgyban, hogy mindezen tények és körülmények jogszerűvé tették-e, hogy a saját és mások érdeke megvédése végett a tulajdonosi bizottságot és a szélesebb közvéleményt a felperes igaz nyilatkozatát tartalmazó hangfelvétel felhasználásával tájékoztassa. A bíróságnak nemcsak jogi, de erkölcsi kötelezettsége is, hogy az alperes eredeti védekezésének megfelelően a felperes iratát és a hangfelvételt pontról-pontra összevetve állapítsa meg végre a felperes kép- és hangfelvétel megsértésére vonatkozó igényének jogtalanságát. Állította, hogy az alapügyben a bíróságok nem vizsgálták a hangfelvétel megküldésének valódi okát sem az önkormányzati bizottság, sem a című napilap újságírója tekintetében. Ez nem az egyéni érdeke védelmében, hanem a közérdek szem előtt tartásával történt. A Pp. 260. § (1) bekezdés a) pontja keretében el nem bíralt ténynek azt jelölte meg, hogy mi volt az oka a hangfelvételnek az önkormányzati bizottság tagjai és a újságírója részére történt megküldésnek, és e körben a perújítási okként megjelölt ítéletnek tulajdonított jelentőséget. Felhívásra előadta, hogy a 2.P.20.305/2009. számú perben a 45 perces hangfelvételnél rövidített 15 perces változatát csatolta CD lemezen, és ennek a szöveghű leiratát. A teljes terjedelmű hangfelvételt nem csatolta, mert ideiglenes intézkedéssel eltiltották a hangfelvétel felhasználásától. Álláspontjának alapvetése a hangfelvétel meg nem hallgatása, mint eljárási szabálysértés volt. Ha a bíróság egyszer jogerősen megállapította, hogy a felperes szándékosan félrevezette az önkormányzati képviselőket, és ezt a hangfelvétel tartalma bizonyítja, akkor érdektelen, hogy a képviselőknek egyébként volt-e a felperes ügyében eljárási joga vagy sem. A szándékos megtévesztést bizonyító hangfelvétel megküldése a bizottsági tagoknak mindenképpen jogszerű volt.

- [8] A felperes ellenkérelmében a megengedhetőség körében kérte a perújítási kérelem elutasítását. Utalt arra, hogy az alperes korábbi perújítási kérelmét a bíróság jogerősen elutasítás miatt utasította el. A perújítás során előadott új ténynek, bizonyítéknak, illetve határozatoknak egyértelműen hatással kell lenniük az ügyben korábban meghozott ítélet megállapításaira, olyannak kell lenniük, ami indokolja a korábbi bírói mérlegelés felülvizsgálatát. Nem indokolja a perújítást, ha az előadott új tény, bizonyíték vagy határozat a korábbi ítélet indokolását csak kiegészíti, vagy azoktól független új megállapítást tesz. A korábbi eljárási szakaszoknak az volt a tárgya, hogy az alperes az engedély nélkül készített hangfelvételt jogosan vagy jogellenesen küldte-e meg az önkormányzati bizottságnak és egy újságírónak. A korábban eljárási bíróságoknak tudomása volt a hangfelvétel tartalmáról és a felperesnek a bizottság részére adott tájékoztatásáról. Az ítélethozatal során megvizsgálták az alperes érvelését, ezzel kapcsolatban a hanganyagon szereplő tartalmat, a bizottsági ülésen elhangzottakat, vagyis észlelték mindazt, amire az alperes a perújításában hivatkozik. Nincs olyan újabb körülmény, tény, ami perújításban vizsgálható volna. A perújítási okként megjelölt ítéletben a felperes magatartásának minősítése nem változtatta meg azokat a korábbi ítéleti megállapításokat, miszerint a hanganyag tartalma alapján nincs olyan jogos indok, ami annak az önkormányzati bizottság részére való megküldését jogszerűvé tette volna. Hogy ez az ítélet a felperes magatartását miként minősítette, nem változtat azon a megállapításon, hogy a hangszalag nem tartalmaz közérdekű információt, vagy olyan egyéb információt, ami az önkormányzati bizottság részére való megküldést jogszerűvé tette volna. Jelezte, a perújítási eljárás tárgya nem a bíróságok korábbi eljárásának a felülvizsgálata. Az alperes beadványainak tartalma arról szól, hogy a korábban eljárási bíróságok a már benyújtott bizonyítékokat, tényeket tévesen vagy nem kellő súllyal értékelték. A bíróságok előtt ismert volt mi hangzott el felek közötti megbeszélésen, és mi hangzott el az önkormányzati bizottság előtt.

Az első- és másodfokú ítélet

- [9] A Szegedi Törvényszék 2016. február 8. napján meghozott - 2016. február 15. napján 19. sorszámon kijavított - 23.P.21.816/2015/17. számú ítéletével a Csongrád Megyei Bíróság 2.P. 21.292/2009/27.

számú - a Szegedi Ítéltáblának a Kúria Pfv.IV.21.327/2012/9. számú részítéletével részben megváltoztatott Pf.II.20.771/2011/3. számú részítéletével részítéletnek tekintett - ítéletének azt a rendelkezését, amelyben megállapította, hogy: „az alperes azzal sértette meg a felperes hangfelvételhez fűződő jogát, hogy a felperes tudta nélkül 2007. november 26-án felvett beszélgetés hanganyagát a újságírójának, illetve a Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzat Városrendezési, Tulajdonosi és Lakásügyi Bizottság tagjainak megküldte", továbbá az e kereseti kérelemhez kapcsolódóan a további jogsértéstől eltiltásra, valamint a hangfelvételek megsemmisítésére vonatkozó rendelkezéseit - a hivatkozott másodfokú és felülvizsgálati határozatokra is kiterjedően - hatályon kívül helyezte, és a keresetet ezen kereseti kérelem tekintetében elutasította; a jogerős részítéletet egyebekben nem érintette. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az államnak az adóhatóság felhívására 36.000 forint perújítási eljárási illetéket, valamint az alperesnek 58.000 forint perköltséget.

- [10] Az elsőfokú bíróság a perújítás megengedhetősége körében elsőként az eljárási határidők megtartását vizsgálta (Pp. 266. §). A perújítással érintett jogerős határozatot, a Szegedi Ítéltábla Pf.II.20.771/2011/3. számú részítéletét 2012. március 21. napján hozták meg, így a perújítási kérelem az objektív határidőn belül érkezett. Az alperes a perújítás alapjaként a Szegedi Ítéltábla 2015. február 18. napján meghozott és az alperesnek 2015. március 23. napján kézbesített a perújítási okként megjelölt ítéletet, illetve annak indokolásában rögzített, a felperes mint korabeli jogi képviselő eljárásával kapcsolatos ténymegállapításokat jelölte meg. Az alperes a részére történt kézbesítéssel került abba a helyzetbe, hogy e határozat tartalmát, az indokolás minden elemére, így a hivatkozott ténymegállapításra is kiterjedően megismerhesse, ezért a hat hónapos perújítási határidőt a részére történő kézbesítés időpontjától kell számítani. Ehhez képest a Pp. 103. § (3) bekezdése szerint a határidő utolsó napján, 2015. szeptember 23-án postára adott perújítási kérelem határidőben érkezett.
- [11] A Pp. 260. § (1) és (2) bekezdése szerinti perújítási ok fennállta tekintetében a következőket fejtette ki. A perújítási okként megjelölt ítélet a perújítással támadott 2012. március 21. napján meghozott Pf.II.20.771/2011/3. számú részítélet után keletkezett, így - mint új bírói határozat - a Pp. 260. § (1) bekezdés a) pontja szerinti elsődleges perújítási követelménynek megfelel. Ez az ítélet indokolásában rögzítette azt a ténymegállapítást, miszerint a felperes mint a bérbeadó nevében eljáró szervezet jogi képviselője több, általa tudottan lényeges körülményről nem tájékoztatta, szándékosan félrevezetve, megtévesztette az önkormányzati testület tagjait. Ez a megállapítás a perújítás alapjául szolgáló ítéletet megelőzően az alapeljárásban keletkezett egyik bírósági határozatban sem szerepelt, azoknak semmilyen vonatkozásban nem képezte részét. Az alapperbeli tényekhez képest az újabb határozat és annak tartalma mindenképpen újnak, egyúttal ténybeli körülménynek (adatnak) minősül. Az alapperbeli keresethalmazatra (hangfelvétel felhasználásával történt személyiségi jogsértés, illetve jóhírnév sérelme) figyelemmel annak is jelentősége volt, hogy az adott határozatban aktuálisan elbírált igény tekintetében mely bizonyítékok voltak elbíráltnak tekinthetők. A hangfelvétel felhasználásával kapcsolatos igényt illetően a Szegedi Ítéltábla a jóhírnév sérelmének vizsgálata körében hozott, perújítási okként megjelölt ítélete és annak hivatkozott megállapítása nyilvánvalóan nem volt - nem lehetett - elbírált. A megengedhetőség körében csak azt kellett elbírálni, hogy a felhozott - új, önhibáján kívül korábban nem hivatkozott - tény, bizonyíték, bírósági határozat alapján van-e elvi lehetőség a perújítóra nézve kedvezőbb határozat hozatalára. (BDT2006.1485., BH1989.485.I.). A perújítási okként megjelölt ítélet, az annak indokolásában a felperes magatartásával kapcsolatban rögzítettek az alapperbeli bizonyítékokkal együtt már magukban hordozzák annak elvi lehetőségét, hogy a hangfelvétellel kapcsolatos marasztaló határozathoz képest az alperesre kedvezőbb határozatot eredményezhessen.
- [12] A perújítás érdemében kifejtette, az volt az eldöntendő, hogy az alperes által perújítási okként megjelölt ítélet, illetve annak a felperesre vonatkozó, új ténymegállapítása és az alapeljárásban rendelkezésre állt tények, bizonyítékok együttes értékelése eredményeként megállapítható-e a

hangfelvétel-felhasználás jogszerűsége. A Kúria részítéletének indokolása alapján az engedély nélküli hangfelvétel elkészítése és felhasználása jogszerű, azaz jogsértést meg nem valósító esetkörrei a következők: bírósági eljárásban bizonyítékként történő felhasználás, ha a felhasználó a személye elleni támadást dokumentálja, függetlenül a szabad bizonyítás körében felmerülő esetleges további bizonyítékok lététől, bizonyító erejétől; feljelentéshez való csatolás, ami szintén bizonyítékként történő felhasználást jelent, függetlenül attól, hogy az illetékes hatóság (ügyészség) a feljelentés tárgyában milyen határozatot hoz; a társadalom széles körét érintő közérdek védelme. Az elsőfokú bíróság szerint a perújítási kérelem elbírálása szempontjából az utóbbi esetkörbe tartozást kellett vizsgálni.

- [13] A jogerős határozatok a perújítás alapjául szolgáló ítélet indokolásának a felperesre vonatkozó, az alperes által megjelölt új ténymegállapítását (szándékosan félrevezető magatartás jogi képviselői minőségében az önkormányzati bizottság tagjai irányában) nem teheték vizsgálat tárgyává, mert ez a ténykörülmeny csak a másik személyiségi jog, a jó hírnév megsértésével kapcsolatos eljárási részt befejező határozatban jelent meg. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az önkormányzati bizottság irányában megjelenő, szándékosan félrevezető, a bérbeadói jogok gyakorlásának módját elhallgató felperesi magatartást a hangfelvétel tartalmával, az önkormányzati bizottság tagjainak megküldött levélben megjelenített alperesi motivációval együtt kell értékelni, és így kell vizsgálni a közérdekűség kérdését, mert ezek együttes, a Pp. 206. §-a szerinti mérlegelése eredményeként a közérdekűség kérdése más megvilágításba kerül. A hangfelvétel felhasználásához vezető folyamat egy magánjogi természetű jogvitából eredt, lényeges azonban, hogy a bérlemény önkormányzati tulajdonban áll. Az önkormányzati vagyonnal való gazdálkodás a helyi közösség jogait, kötelezettségeit, érdekeit nyilvánvalóan érintő kérdés, az ezzel összefüggő adatok az adott település lakóközösségét mint az önkormányzatiság letéteményesét joggal foglalkoztatják. Az önkormányzati vagyon hasznosításának minden szegmense érinti a „köz” érdekét, az ezzel kapcsolatos folyamatok és adatok közérdekűnek minősülnek. Alapvető elvárás, hogy az önkormányzatiság talaján álló, a közvagyon hasznosításával megbízott - közpénzen fenntartott - szervezetek és az általuk ugyancsak közpénzen foglalkoztatott, nevükben és képviselőikben eljáró személyek (így a felperes) minden cselekedete, eljárása teljes mértékben jogszerű, visszaélésmentes legyen. Ha egy magánjogi jogviszonyban olyan adatok, körülmények merülnek fel, amelyek az önkormányzati vagyonnal való gazdálkodás körében, az arra hivatott szervezetek és/vagy képviselőik részéről visszaélészerű, az adott jog társadalmi rendeltetésével össze nem egyeztethető céllal, illetve módon történő joggyakorlást igazolnak, e körülmények már túlmutatnak a magánjogi jogviszonyon és a jelenséget közérdekűvé, a társadalom széles rétegeit érintővé emelik. Az alperes által az önkormányzati bizottság tagjainak küldött levél éppen ilyen indíttatású volt, amit a bevezetője kifejezetten és egyértelműen rögzített. Hogy a levél hiteles legyen, annak tartalmát az arra hivatottak „komolyan vegyék”, indokolt volt a hangfelvétel mint bizonyíték csatolása. A hangfelvétel tartalma pedig egyértelműen tükrözi az önkormányzati vagyongazdálkodást folytató Zrt. korabeli „bérleti díj emelési” gyakorlatát, ami nem egyeztethető össze a minden polgári jogi jogviszonyban alapvető jelentőségű, a perbeli időszakban hatályos régi Ptk. 4. § (1) bekezdésében megfogalmazott „jóhiszeműség és tisztesség” követelményével. A felperesi nyilatkozatból ugyanis egyértelműen megállapítható, hogy ő és a személyén keresztül az általa képviselt IKV Zrt. tisztában volt a bérleti díjak emelése iránti perekben kialakult - a bérbeadóra nézve kedvezőtlen - bírósági gyakorlattal, és azzal a jogtechnikai megoldással, amellyel mint nyomásgyakorlási eszközzel más úton érhető el a cél, a bérleti díj emelése. A felperesnek a hanganyagon rögzített mondatai a hivatkozott alapelvekkel alapvetően ellentétes hozzáállásra utalnak. Az eljárás mód általános jellege az, ami közérdekűvé teszi a hangfelvételen rögzítetteknek a bizottsági tagok (egyúttal önkormányzati képviselők) részére történő megküldését.
- [14] A hangfelvételnek a újságírója részére történő megküldése ugyanezen okokból szintén a közérdekűség körébe vonható. Az ilyen típusú jelenségek feltárásánál kiemelt jelentősége van a

sajtó társadalmi funkciójának, amelyen keresztül ellenőrzi a közélet szereplőinek, intézményeinek tevékenységét, a döntéshozatal folyamatát, tájékoztatja arról a politikai közösséget, a demokratikus nyilvánosságot (28/2014. (IX. 29.) AB határozat). Társadalmi érdek indokolta tehát az alperes részéről a hangfelvétel megküldését az újságíró részére, így az ebben megnyilvánult felhasználás a felperes személyiségi jogait nem érintette, nem volt jogellenes.

- [15] Mindezekre tekintettel a felperesnek a régi Ptk. 75. § (1), 80. § (2) bekezdésére alapított, a régi Ptk. 84. § (1) bekezdés a), b), d) pontjával kapcsolatos keresete alaptalan. Az elsőfokú bíróság a perújítással támadott jogerős ítéletet - a másodfokú és a felülvizsgálati eljárás során hozott határozatokra is kiterjedően, az érintett kereseti kérelem keretein belül - a Pp. 268. §-a alapján hatályon kívül helyezte, és a keresetet elutasította.
- [16] A perköltségről a Pp. 77. §-a, 78. § (1) bekezdése, a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1), 15. § (1) bekezdése, továbbá a 32/2003. (VIII. 22) IM rendelet szerint határozott.
- [17] Az alperes fellebbezésében az ítélet hatályon kívül helyezését és a perújítási kérelem elutasítását kérte.
- [18] A Szegedi Ítéltábla 2016. október 25. napján meghozott - 2016. november 3. napján 11. sorszámon kijavított - Pf.I.20.488/2016/8. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, és a jogerős részítélet perújítással érintett rendelkezéseit hatályában fenntartotta. Mellőzte a felperest elsőfokú eljárási költség és illeték megfizetésére kötelező rendelkezéseket, egyben kötelezte az alperest, hogy tizenöt nap alatt fizessen meg a felperesnek 80.000 forint első- és másodfokú eljárási költséget, valamint az államnak felhívásra 84.000 forint le nem rótt elsőfokú és fellebbezési eljárási illetéket.
- [19] A másodfokú bíróság ítéletének indokolásában rámutatott, a bíróság hivatalból tartozik vizsgálni, hogy a perújításnak a Pp. 260-262. §-ában meghatározott feltételei, és így elsődlegesen a perújítás megengedhetőségének a Pp. 260. § (1) bekezdésében írt konjunktív feltételei fennállnak-e. E körben a másodfokú bíróság nem osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját, azonban miután az elsőfokú bíróság a perújítást érdemben vizsgálta, határozatát az ítéltábla is már csak ítélettel bírálhatta felül.
- [20] A bírósági határozatok nem minden esetben felelnek meg a törvényesség és az igazságosság követelményének. Ezért szükség van olyan jogintézményekre (jogorvoslatokra), amelyek a határozatok megtámadását, orvoslását lehetővé teszik. Céljuk, hogy egy újabb határozattal a sérelmezett bírósági határozatra visszaható hatállyal szüntessék meg a jogsérelmet. A perújítás rendkívüli jogorvoslat, és mint ilyen a jogerős határozat ténybeli hibái orvoslásának eszköze. A jogerős ítélet jogi hibáinak kiküszöbölése ezzel szemben a felülvizsgálati eljárásban lehetséges. Jogkérdésben perújításnak helye nincs, de a perújítási eljárásban a kereseti igények más tényekre alapított és ebből következően más jogcímen történő érvényesítésére sincs mód, az ilyen célzattal előterjesztett perújítás nem megengedhető. Jogkérdésben akkor sincs helye perújításnak, ha a felülbírálattal elbírált jogerős ítélet meghozatalát követően, pl. a büntetőbíróság későbbi határozata - jogkérdést érintően - eltérő fejtegetést tartalmaz. Nem engedhető meg a perújítási eljárás kezdeményezése olyan tény miatt, ami már elsőfokú eljárásban ismert volt, a tény bizonyítására szolgáló bizonyítékot a fél becsatolta, azonban - bármilyen okból - azt nem a perújító fél számára kedvezően bírálták el. A fél csak olyan új tényre, bizonyítékra vagy határozatra hivatkozhat, amelyet az alapeljárás során önhibáján kívül nem érvényesített.
- [21] Az alperes a perújítási okként megjelölt ítélet indokolására hivatkozott. Nem arra alapította a perújítást, hogy az alapperben a hangfelvétel rövidített vagy teljes változata került-e elbírálásra. Az alperes egy olyan felperesi magatartást (tények elhallgatását, a bizottság tagjainak megfélemlítését) jelölte meg, amely tény már fennállt a támadott határozat meghozatalakor, erre kifejezetten hivatkozott is az alapeljárásban védekezésként. A perújítási kérelem alapjául megjelölt ítélet későbbi keltű, ez azonban valójában csak a korábban is állított ténynek, vagyis az elhallgató,

megtévesztő magatartásnak egy új bizonyítéka, amely a hangfelvétel felhasználásával kapcsolatos részítélet meghozatalakor még nem állt rendelkezésre. A hangfelvételt azonban már az alapeljárásban, a támadott részítélet meghozatala előtt becsatolták. Mindebből az következik, hogy az alperes perújítási kérelmének alapjául a jogerős részítélet után keletkezett új bizonyítékot jelölt meg, ami a Pp. 260. § (1) bekezdés a) pontja szerinti esetkörbe sorolható. Az elhallgatás, a szándékos félrevezetés, megtévesztés, mint felperesi magatartás a jogerős ítélet indokolásában nem mint új tény szerepel, csupán azért kapott lényegi hangsúlyt, mert a részítélettel lezárt eljárási szakaszban is tényalakként szereplő felperesi magatartást a másodfokú bíróság eltérő jogalap, a jóhírnévsértés kapcsán vizsgálta. Különbözőek a hangfelvétel jogellenes felhasználásának és a jóhírnév megsértésének törvényi tényállása szempontjából jelentős tények, körülmények, elkövetési magatartások. A jóhírnévsértés (rég. Ptk. 78. §) kapcsán az alperesi tényállítások valóságtartalmát, a valós tények esetleges hamis színben való feltüntetését kell vizsgálni. A hozzájárulás nélkül készített hangfelvétel ugyancsak hozzájárulás nélküli felhasználása (rég. Ptk. 80. §) jogszerűségének megítélése során annak van jelentősége, hogy volt-e olyan érdek (köz- vagy jogos magánérdek), ami a felhasználást kellően indokolja, és a felhasználás a bizonyítani kívánt jogsértéshez képest ne okozzon aránytalan sérelmet. A jóhírnévsértés esetében a valótlan tényállítás lényegi fogalmi elem, míg a közérdekűség fennállta bizonyításához ez önmagában nem elegendő, további lényeges feltételek megléte is szükséges, melyek mindig az adott, konkrét tényállások függvényében határozhatók meg. Ezzel összefüggésben értékelték a korábban eljárt bíróságok a hangfelvétel tartalmát. Az ítéletábrla és a Kúria is vizsgálta a hangfelvétel jelentőségét a közérdekűség szempontjából, az ítéletábrla a hangfelvétel információ tartalmát, a Kúria pedig annak az adott jogviszonyhoz való kapcsolódását. Az alapperben eljárt bíróságok a közérdekűséget annak ellenére nem találták megállapíthatónak, hogy az alperes saját előadása szerint is az eljárás kezdetétől hivatkozott a felperes megtévesztő magatartására. A jogerős határozatoknak a közérdekűség kérdésében elfoglalt, a hangfelvételen és egyéb bizonyítékokon alapuló álláspontját pusztán azért nem lehet felülvizsgálni, mert ugyanazt a felperesi magatartást, tényállási elemet a jóhírnévsértés törvényi tényállásának megvalósulása szempontjából szükségképpen eltérően kell vizsgálni és értékelni. A felperesnek az önkormányzati bizottság tagjai előtti megtévesztő, félrevezető magatartásának a közérdekűség, ezen keresztül a hangfelvétellelhez fűződő jog megsértése szempontjából való vizsgálata az alapperben eljárt bíróságok részéről megtörtént. A hangfelvételen szereplő felperesi közléseket illetően a Kúria arra az álláspontra jutott, hogy érdektelenek a képviselő-testületi tagok eljárási joga tekintetében. A megküldés nem a konkrét valóság bizonyítását célzó okból történt. A Kúria megállapította, hogy a titokban készült hangfelvétel legfeljebb hatósági eljárás során használható fel jogsértés nélkül. A perújításban hivatkozott tény, mivel azt megvizsgálták a hozzájárulás nélkül készített hangfelvétel felhasználásával elkövetett személyiségi jogsértés kapcsán, de nem minősítették relevánsnak, ezért a tény alátámasztására szolgáló új bizonyítékról a perújítás megengedhetősége tekintetében nem állapítható meg, hogy figyelembevétele az alperesre kedvezőbb határozat hozatalát eredményezhetné (Pp. 260. § (1) bekezdés a) pont).

- [22] Olyan új tény viszont a perújítási okként megjelölt ítélettel nem merült fel, ami a közérdekűség kérdését új megvilágításba helyezné. Annak vizsgálata, hogy a közérdekűség fennállásának jogi értékelése helyes, illetve megalapozott volt-e vagy sem, nem lehet perújítási eljárás tárgya, mivel perújítás jogkérdésben nem kezdeményezhető. Az elsőfokú bíróság ítélete - tartalmát illetően - valójában az alapperben eljárt bíróságok jogkérdésben elfoglalt álláspontjának felülbírálatát jelenti, ami azonban perújítási eljárásban nem engedhető meg.
- [23] A perköltség tárgyában a Pp. 78. § (1) bekezdése, a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése, továbbá a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3), (5) és (6) bekezdése szerint határozott.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [24] Az alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását, másodlagosan az elsőfokú ítéletnek is a hatályon kívül helyezése mellett az elsőfokú bíróság utasítását kérte a perújítási kérelmében foglalt valamennyi kérelemről való döntésre. Megsértett jogszabályi rendelkezésként a régi Ptk. 2., 4., 5. és 80. §-ára, a Pp. 1., 2., 3., 221., 224. és 225. §-ára hivatkozott. Álláspontja szerint a jogerős ítélet törvénysértő, megalapozatlan, iratellenes. A másodfokú bíróság most támadott ítélete a bíróságok korábbi jogsértéseire „alapítottnak” a tisztességes eljáráshoz való joga megsértésének továbbvitelét valósította meg, és a mostani jogsértésláncolatnak a maradéktalan megértéséhez és feltárásához az előzményi iratok ismerete is szükséges. Ezek tartalmával igazolható, hogy a bíróságok mindeddig számos alkalommal igyekeztek megakadályozni az igazság kiderítését. Az önkormányzat tulajdonosi bizottságának írt levele a hangfelvétel jogsértés nélküli felhasználásának alapvető jelentőségű bizonyítéka volt. Védekezésének kezdettől fogva lényegi hivatkozási alapja az, hogy az eljárás elejétől kezdődően e levél és a vele együtt a képviselőknek megküldött hangfelvétel együttes értékelése pontról pontra történő összevetését kérte a jogsértés hiányának igazolására. A felperes az alapeljárásban az alperes levelének egy meghamisított, hiányos tartalmú példányát csatolta. A Kúria csak az iratokból döntött, melyekben a bíróságok hibájából úgy volt beállítva, mintha csak a bérbeadó és az alperes mint bérlő közötti per idején használta fel a hangfelvételt, és csak az alperes akkori felülvizsgálati kérelme keretein belül döntött. A Kúria korábbi részítéletének indokolásakor és indokolásából világosodott meg számára, hogy milyen óriási és ügyszó szerint negatív jelentősége van annak, hogy az első- és másodfokú bíróság egyaránt "tévesen" állapította meg a személyiségi jogi pert megelőző per felperesének személyét. A másodfokú bíróság legutóbbi eljáró tanácsa is megsértette a felek egyenjogúságának biztosítására vonatkozó kötelezettségét. A felperesnek a pusztán hangja részesült védelemben, mert nem egy magánbeszélgetést rögzített, hanem egy olyan, önkormányzati vagyongazdálkodást érintő tárgyalást, amelynek írott szövegét mindenfajta skrupulus nélkül akár az önkormányzati képviselőknek, akár bárkinek szabadon megküldhette volna. A felperes alperessel szembeni kapcsolati, jogi, társadalmi erőfölénye mellett az eljáró bíróságoknak különösen ügyelniük kellett volna arra, hogy biztosítsák a felek esélyegyenlőségét, azonban ennek az ellenkezője történt. A másodfokú bíróság egy olyan felperesnek adott jogvédelmet, aki el akarta titkolni azt a célját, miszerint egy önkormányzat számára teljesen értéktelen, utcai bejárat nélküli, földes padlójú, széntároló rekeszekre osztott helyiségből sokmillióssal beruházással és az alperes családjának munkájával nívós étteremmé alakított üzlettől csalárd módon, egy ún. rendes felmondás révén az alperest megfossza. Nem egy magánjellegű nyilatkozatot hozott volna nyilvánosságra, ami azt a célt szolgálta volna, hogy a sértettnek ártsen, hanem arról volt szó, hogy a túlhatalommal szemben a saját elemi érdekei megvédése érdekében cselekedett.
- [25] A másodfokú bíróság ítéletének súlyos jogsértése, hogy megalapozatlanul, iratellenesen foglalt állást úgy, mintha a felperes szándékosan megtévesztő magatartását a korábban eljáró bíróságok érdemben jogerősen elbírálták volna. Az előzményi határozatok tartalma alapján ilyen megállapítás nem tehető. A másodfokú bíróság szerint a személyiségi jogi per eldöntése szempontjából közömbös, hogy a felperes visszaélészerűen gyakorolta-e a felmondási jogot. Ez implicite azt is jelenti, hogy a másodfokú bíróság számára az is közömbös, hogy az alperes milyen jogsértés bizonyítását akarta a hangfelvétellel. Ez a tisztességes eljáráshoz való joga megsértésének egyik alapvető bizonyítéka. Jogsértő szemléletet a másodfokú bíróság felülvizsgálattal támadott ítélete is magáévá tette, és ezáltal elzárta az alperest felperes támadásával szembeni érdemi védekezés lehetőségétől. A korábbi perújítási kérelmét elutasító végzés szerint és az alapján a hangfelvételtől csak az állapítható meg, hogy a felmondás azért történt, mert a felek a bérleti díj összegében megegyezni nem tudtak, ezért az nem hordoz konkrét közérdekű információt, és olyat sem, ami a magánérdekből jogszerűvé tette volna a hangfelvétel megküldését az önkormányzati képviselőknek.

A korábban jogerősen elbírált tartalom pedig távolról sem azonos azzal a tartalommal, amit a perújítási okként megjelölt ítélet tulajdonít a hangfelvételnek. A másodfokú bíróságnak nem volt sem eljárási joga, sem semmilyen anyagi jogi oka arra, hogy ezt a jogerősen elbírált hangfelvételi tartalmat úgy írja felül, hogy arra az álláspontra helyezkedjék, miszerint a korábban eljáró bíróságok, így akár a Kúria is, a kép- és hangfelvételhez való jog megsértése megállapításakor értékelték a hangfelvétel azon tartalmát, ami a perújítási okként megjelölt ítéletből megállapítható. Ez az ítélet több, a személyiségi jogi perben fontos kérdést kvázi visszahatóan is jogerősen eldöntött az alperes javára. Csupa olyat, amit a perújítási eljárásban a másodfokú bíróságnak felülvizsgálati kérelemmel támadott ítéletében is értékelnie kellett volna, amit azonban jogsértően elmulasztott. Így nem lehet alapos a korábban eljáró bíróságoknak az a megállapítása, hogy azért nem lett volna joga a hangfelvételt az önkormányzat bizottságának megküldeni, mert „az önkormányzati tulajdonú gazdálkodó szervezetet képviselő ügyvéd magatartására vonatkozó hangfelvétel teljesen érdektelen a képviselő-testületi tagok eljárási joga tekintetében”. A másodfokú bíróság jogerősen megállapította, hogy a hangfelvételeknek a bizottsági tagok részére történő megküldése nem volt visszaélészerű, és nem sértette a felperes személyhez fűződő jogát. A jogerős ítélet is állást foglalt abban, hogy a hangfelvétel megküldése a valóság bizonyítása érdekében, tehát a Kúria által a jogszerű felhasználáshoz megkívánt módon történt. A korábban az alperes kárára döntő bírák valamennyien nála is jobban tisztában voltak azzal, hogy nem jogszerű, hanem éppenséggel súlyos jogsértés, a felmondási jog társadalmi rendeltetésével ellentétes, ha egy bérleti jogviszonyt azért mondanak fel, mert a bérlő nem fogadja el a követelt bérleti díjat, és/vagy azért indítanak ellene kiürítési pert, hogy a magasabb bérleti díjat ezzel kikényszerítsék, vagy az el nem fogadást megbosszúlják.

- [26] Súlyosan jogsértő a másodfokú bíróság azon döntése, miszerint a hangfelvételből csak az állapítható meg, hogy a felmondásra azért került sor, mert a bérleti díjban nem tudtak megegyezni, ami tény (amit a bíróság szerint a felperes el is ismert) a bíróság szerint nem bizonyítja azt, hogy a bérbeadói, tulajdonosi jogok gyakorlása nem a jogszabályoknak megfelelően történik. Megalapozatlan megállapítás, hogy "olyan új tény viszont az utóbb született ítélettel nem merült fel, ami a közérdekűség kérdését új megvilágításba helyezné". Az, hogy a felperes szándékosan félrevezette a tulajdonosi bizottságot, amikor az megalapozott döntést akart hozni, az nem vitathatóan új megvilágításba helyezi pl. a közérdekűség kérdését is. Megalapozatlan megállapítás, miszerint a „közérdekűség fennállásának jogi” átértékelését célozta volna a perújítási kérelem, és hogy az elsőfokú bíróság ezt tette volna. Az alperes a maga részéről az egész korábbi eljárás során is, de jelen perújítási eljárásban is éppen azt hangsúlyozza, hogy a bíróságok érdemben nem bírálták el a felperes hangfelvételen hallható nyilatkozatai tartalmát, azt hangsúlyozta, hogy az értékelés formális volt. Jogsértő a korábban eljáró bíróságok mulasztásait az alperes kárára, hátrányára értékelni. Nem az dönti el a kérdést, hogy a bíróság elbírált-e, értékelt-e valamely tény, hogy az alperes a védekezésében hivatkozott-e az adott tényre. Ha kérte az értékelést, és az elmaradt, az is csak azt igazolja, hogy az említett tény, bizonyítékot, határozatot a korábbi eljárás során hibáján kívül nem tudta érvényesíteni. Ha az ítéletből nem állapítható meg, hogy a döntés meghozatalakor az adott tény elbírált, akkor ez nem történt meg. Téves az ítélet azon megállapítása, hogy a perújítási kérelem indokaként az ítélet táblája „hivatkozott ítéletének indokolásának említett tartalmát” jelölje volna csak meg. A perújítási kérelem ugyanis - konkrétan megjelölve - minden olyan általa korábban már értékelni kért tény vagy körülményt indítványozta a javára elbírálni, amelyek elbírálása korábban elmaradt, és a felperes szándékosan megtévesztő magatartása bizonyítottsága mellett az alperes javára értékelendően szóba jöhet. A védekezéshez való jogának ellehetetlenítésével egyenlő, a tisztességes eljáráshoz való jogának megsértését jelenti az ítélet azon vonulata, sugallata miszerint nem együtt, hanem külön-külön kellene és lehetne jogszerűen értékelni a hangfelvételhez való jog és a jóhírnévhez fűződő jog megsértésének tényállása szempontjából jelentős tényeket, körülményeket, elkövetési magatartásokat, hogy ezek nyilvánvalóan különbözőek.

Az eljáró bíróságok felelősséggel tartoznak azért, mert éveken át feleslegesen tették ki az elhúzódo eljárásoknak, ad absurdum azért állapították meg a kép- és hangfelvételhez való jog megsértéséért való felelősségét, mert a kiürítési perben igazságügyi szakértői véleménnyel is tudta bizonyítani a felmondás joggal visszaélő voltát. Az elsőfokú ítélet korrekt módon kifejtette, hogy ez az erőfölénnyel visszaélés a polgári jogi jogviszonyokban megengedhetetlen magatartás mindenki, így az önkormányzati tulajdonnal gazdálkodók számára is. Ezért a hangfelvételen szereplő, ezt igazoló közléseket közérdekűnek minősítette. A jogerős döntés ezt jogellenesen megváltoztatta. Nemcsak a perújítási okként megjelölt ítélet és annak hivatkozott megállapítása nem volt tehát elbírált, hanem a felperesnek egyetlen olyan, a képviselőket - és mindazokat, akikhez segítségért fordul - szándékosan félrevezető, megtévesztő magatartása sem, amikkel szemben az alperes mind a maga, mind a közérdek védelme érdekében a hangfelvételt felhasználta. A Kúria szerint azért volt visszaélésszerű a hangfelvételek bizottsági tagok részére való megküldése, mert az nem a valóság bizonyítására, és csak az IKV Zrt.-t képviselő ügyvéd magatartását érzékeltetendően küldte meg a bizottságnak. Ez azonban nem igaz. Egyrészt a bizottságnak volt eljárási jogosultsága, másrészt a hangfelvételt a valóság bizonyítása érdekében küldte meg. Ezeket a tényeket azonban a korábban eljáró bíróságok egyáltalán nem vették figyelembe, és nem értékelték.

- [27] A felperes a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte. Hangsúlyozta, a jelen felülvizsgálat tárgya a Pf.I.20.488/2016/8. számú ítélet, ami a perújítás megengedhetősége körében döntött, és változtatta meg az elsőfokú bíróság ítéletét. Az alperes felülvizsgálati kérelmében nem hivatkozott ezen ítélettel összefüggő jogszabálysértésre. Arra kellett volna hivatkoznia, hogy ezen ítéleti rendelkezés - a perújítás elutasítása - miért jogsértő, az eljáró bíróság milyen eljárási és anyagi jogszabályt sértett. Az alperes a bíróságok korábbi eljárását és az ügy érdemében hozott korábbi döntéseket vitatta. Hivatkozott ugyan a régi Ptk. és a Pp. egyes rendelkezéseire, de ezek egyrészt nem értelmezhetőek a jelen eljárás alapjául szolgáló jogerős ítélettel összefüggésben, másrészt a felülvizsgálati kérelem további kifejtéseiből egyértelmű, hogy azok nem ezen eljárásban megvalósult jogszabálysértésre vonatkoznak, hanem az eddigi perláncolatban részt vevő bíróságok eljárására. Az alperes kérelme lényegében arra irányul, hogy a per folyamán rendelkezésre álló hangszalagot és az önkormányzat illetékes bizottságának 2007. november 21-i ülésének jegyzőkönyvét egybevetve azokat a bíróságok vizsgálják felül, és az eddigekhez képest eltérően mérlegeljék. Az alperes egyetlen, a felülvizsgálatra alapot adható indoka, miszerint jogsértő volt felülvizsgálattal támadott jogerős ítélet azon megállapítása, miszerint a perben rendelkezésre álló hangfelvétel tartalmát a bíróságok már elbírálták. Ugyanakkor éppen az alperes maga idézte azokat a bírósági határozatokat, amelyek megállapításokat tettek a hangszalag tartalmára a közérdekűséggel, a jogos magánérdekek összefüggésben. A bíróságoknak tehát rendelkezésére állt a perfolyam során a hanganyag, a bizottsági ülés jegyzőkönyve (benne a bizottsági tagoknak adott felperesi tájékoztatás) és az alperes védekezése. A bíróságok a hivatkozott felperesi magatartást már a közérdekűség szempontjából értékelték és mérlegelték. Ezek a megállapítások nem az alperes érdeke szerint történtek, ugyanakkor ez nem ad okot a bizonyítékok felülbírálatára, és különösen nem ad alapot a perújításra. A felülvizsgálati eljárás alapjául szolgáló jogerős ítéletnek az a megállapítása, miszerint a hangfelvétel tartalmát a bíróságok már a közérdekűség szempontjából elbírálták, ezért ez a perújítási eljárást nem alapozza meg, a hivatkozott bírói határozatokkal egyező okszerű és jogszabályszerű következtetés. Nincs tehát e körben olyan jogszabálysértés vagy okszerűtlen mérlegelés, ami a felülvizsgálati kérelmet megalapozná. A felülvizsgálat tárgyát képező jogerős ítélet a perújítási okként megjelölt ítéletet akként értékelte, hogy az abban foglalt felperesi magatartás már a becsatolt hangszalag tartalma alapján ismert volt az eljáró bíróságok számára, így az ítéleti értékelés erre vonatkozóan nem tartalmaz olyan új tény, ami a megelőző eljárásban ne állt volna a bíróságok rendelkezésére. A bírói mérlegelés felülvizsgálati eljárás keretében nem vizsgálható. Már a legelső elsőfokú eljárásban mind a hangfelvétel - annak írásbeli kivonatát is

ideértve -, mind a bizottsági jegyzőkönyvek a bíróságok rendelkezésére álltak. A perújítási okként megjelölt ítéletben sem szerepel olyan új tény, amelyet az eljáró bíróságok az ügyben korábban nem bírálhattak el. A felperes magatartását tehát megvizsgálták, és mindemellett nem találták közérdekűnek a hanganyag tartalmát. A Kúria mint felülvizsgálati bíróság Pfv.IV.21.327/2012. számú eljárásában vizsgálta hangfelvételnek a bizottsági tagok részére való megküldése jogszerűségét, az egész eljárásban előadott alperesi védekezést, a hangfelvétel tartalmát és a bizottság üléseinek jegyzőkönyveit, melyekből a felperesi tájékoztatás megállapítható volt. Az, hogy a sérelmezett hangszalag tartalma közérdekű-e vagy sem, nem ténykérdés, hanem a bírói jogi álláspont. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság jelen perújítás keretében meghozott ítéletében a perújítást jogellenesen engedte meg, ítélete a perújításban meg nem engedett módon a jogerős ítélet felülvizsgálatát jelenti. Ezt megalapozottan és helyes jogi indokok alapján változtatta meg a másodfokú bíróság a felülvizsgálattal támadott ítéletében. Az alperes által a perújítási okként megjelölt ítélet nem eredményezhet kedvezőbb határozatot a perújító alperesre. Az alperes nem adta a felülvizsgálati kérelmének olyan indokát, ami a Pp. 272. § (2) bekezdésében előírtaknak megfelelne, ezen túlmenően a másodfokú bíróság a perújítás feltételeit jogszerűen vizsgálta, és az eddigi határozatok és bizonyítékok mérlegelésével okszerű és megalapozott döntést hozott, mellyel ellentétes következtetés a felülvizsgálati kérelemből sem állapítható meg.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [28] A perújítás mint jogintézmény az ítélet ténybeli alapjával kapcsolatos sérelem orvoslásának eszköze, míg a felülvizsgálat a jogerős ítélet jogi hibáinak orvoslására szolgál. Bár jelen eljárási szak felülvizsgálat, nem hagyható figyelmen kívül, hogy perújítás eredményeként meghozott jogerős ítélet felülvizsgálatát kell elvégezni, vagyis a perújítási eljárás sajátosságaihoz viszonyítottan van mód a felülvizsgálatra. Emellett hangsúlyozandó, csak a perújításban meghozott határozat vizsgálható felül, semmilyen az eljárás korábbi szakaszában meghozott jogerős ítélet „felülvizsgálata” nem történhet meg.
- [29] A felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja [Pp. 272. § (2) bek.]. Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt pedig a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis ha a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait is ismerteti (a felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasításának egyes kérdéseiről szóló 1/2016. (II. 15.) PK vélemény). Mindez annyit jelent, hogy a felülvizsgálati kérelemben konkrétan megjelölt jogszabálysértés vizsgálható és kizárólag a felülvizsgálati kérelemmel támadott jogerős határozat tekintetében. Az alperes megsértett jogszabályi rendelkezésként a régi Ptk. 2., 4., 5. és 80. §-ára, a Pp. 1., 2., 3., 221., 224. és 225. §-ára hivatkozott, anélkül hogy a több bekezdésből álló jogszabályhelyek tekintetében egy kivétellel a konkrét megsértett rendelkezést meghatározta volna. Emellett e rendelkezések fele általános, alapelvei jellegű szabályozás, ami a felülvizsgálati kérelem terjedelmes szöveges leírásából következő, az alperes által sérelmezett körülményekkel nincs összefüggésben. A Polgári törvénykönyvben (2., 3. §), a polgári perrendtartásban (1. §) a törvény céljaként megfogalmazott rendelkezéseket a felülvizsgálat tárgyát képező jogerős ítélet nem sértette meg, hiszen kétségtelen, hogy az alperesnek módja volt a perújítási kérelmet előterjeszteni, annak tárgyában a bíróság előtt részletes nyilatkozatot tehetett, arra a felperes a védekezését előadta, majd az elsőfokú bíróság ítélete elleni fellebbezést követően a másodfokú bíróság a perújításra vonatkozó speciális rendelkezések alapulvételével meghozta a döntését. A megsértett jogszabályi rendelkezés megjelölésének abból a szempontból van jelentősége - ismét utalva arra, hogy perújítási szakasról

van szó - hogy az alperes felülvizsgálati kérelmében nem jelölt meg a perújításra vonatkozó egyetlen jogszabályi rendelkezést sem, amit a jogerős ítélet megsértett volna.

- [30] A felülvizsgálat tárgyát képező perújítási eljárásban az első- és másodfokú bíróság álláspontja annyiban tért el, hogy az alperes által meghatározott okra alapozva az elsőfokú bíróság a perújítást megengedhetőnek találta, és érdemben is alaposnak, míg a másodfokú bíróság szerint a perújítás alapjául meghatározott ok nem felelt meg a Pp. 260-262. §-ában foglaltaknak. A Pp. 260. § (1) bekezdés a) pontja értelmében a jogerős ítélet ellen perújításnak van helye, ha a fél oly tényre vagy bizonyítékra, illetőleg olyan jogerős bírói vagy más hatósági határozatra hivatkozik, amelyet a bíróság a perben nem bírált el, feltéve, hogy az - elbírálás esetén - reá kedvezőbb határozatot eredményezhetett volna. A Pp. 260. § (2) bekezdése akként rendelkezik, hogy az (1) bekezdés a) pontja alapján a felek bármelyike csak akkor élhet perújítással, ha az ott említett tény, bizonyítékot vagy határozatot a korábbi eljárás során hibáján kívül nem érvényesíthette. Az alperes szükségtelenül terjedelmes felülvizsgálati kérelméből az szűrhető le, hogy el nem bírált tényként a felperesnek az önkormányzati bizottság tagjai felé gyakorolt szándékos félrevezető, megtévesztő magatartására hivatkozott, ami a megbeszélésükről a felperes hozzájárulása nélkül készített hangfelvétel nyilvánosságra hozatalát közérdekűvé tette. A felperes magatartásának ilyen minősítését tartalmazza a perújítási okként megjelölt ítélet. Az alperesnek a személyhez fűződő jog megsértése miatt kezdeményezett perben már az első 2009. március 24. napján előterjesztett ellenkérelme tartalmazta azt a tényelőadást, miszerint a felperes az önkormányzati bizottságot nem a valóságnak megfelelően tájékoztatta. A hangfelvétel felhasználása részéről különös méltánylást érdemlő magánérdekből, de az önkormányzati cég vagyongazdálkodásával kapcsolatos közérdekű adatok miatt is indokolt volt. Már ekkor jelezte, hogy a felperes kereseti követelése a hangfelvétel tartalmának megvizsgálása nélkül nem ítéltető meg. Ami tehát a perújítási okként megjelölt ítélet hivatkozott részében nem mint ténymegállapítás, hanem mint jogi következtetés szerepel, az alperes védekezésének kezdetektől részét képezte. A hangfelvétel a periratok tanúsága szerint az eljárás legelső szakaszától rendelkezésre állt. A felperes alperes által kifogásolt magatartása tehát nem minősül korábban rendelkezésre nem álló, ezért el nem bírált ténynek. A hangfelvétel meg nem hallgatását, annak a tárgyalás anyagává nem vételét a Kúria Pfv.IV.21.327/2012/9. számú részítéletét megelőző felülvizsgálati kérelemben lehetett volna eljárási szabálysértésként megjelölni, erre jelen felülvizsgálati eljárásban már nem lehet hivatkozni. A perújítási okként megjelölt ítélet, mint a Pp. 260. § (1) bekezdés a) pontja szerinti jogerős bírói határozat azért nem alkalmas a perújítás megengedhetőségére, mert a hivatkozott része nem minősül el nem bírált ténynek, hanem egy jogi levezetés, álláspont, melyet az elbírált tényekre alapozott. Ennek az ítéletnek nincs olyan jogalakító hatása, ami el nem bírált ténynek minősülhetne.
- [31] Az elsőfokú bíróság anélkül, hogy a perújítás megengedhetősége tárgyában döntött volna, amire egyébként az eljárási szabályok szerint volt lehetősége, a perújítási kérelmet érdemben vizsgálta, és hozott határozatot, ezért a másodfokú bíróságnak is ítélettel kellett döntenie, de a felperes fellebbezése folytán vizsgálhatta, hogy a perújítás megengedésének feltételei fennálltak-e. A Kúria egyetértett, hogy a perújítási kérelem alapjául szolgáló ok nem minősül el nem bíráltnak, illetve olyanoknak, amit az alperes az alapeljárásban hibáján kívül nem érvényesíthetett, ezért a perújítás nem volt megengedhető, mert nem felelt meg a Pp. 260. § (1) bekezdés a) pontjában, (2) bekezdésében meghatározott követelményeknek.
- [32] Végül a Kúria megjegyzi, amit az alperes sérelmez, az valójában a hanganyag alapján a tényállás megállapítása, amit a Pp. 206. §-ában szabályozott, e jogszabályhely megsértésére nem hivatkozott, bár ez a hivatkozás is csak a Kúria Pfv.IV.21.327/2012. számú eljárásában lett volna megjelölt jogszabálysértésként vizsgálható. Az alperes megsértett jogszabályi rendelkezésként jelölte meg a határozat kijavítás és a kiegészítés eljárásjogi szabályait (Pp. 224. és 225. §), azonban a felülvizsgálati kérelemből nem állapítható meg, hogy a jelen felülvizsgálat tárgyát képező jogerős ítélet ezen törvényi előírásokat mi módon sértette meg.

Záró rész

- [33] Mivel a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okból nem volt jogszabálysértő, azt a Kúria a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta. A perköltségről szóló rendelkezés a Pp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdésén, az Itv. 74. § (3) bekezdésén, 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2), 15. § (1) bekezdésén alapult. A felperes a felülvizsgálati eljárásban csatolt megbízással igazolta az ügyvédi munkadíjban történt megállapodást, így a javára járó ügyvédi költséget a Kúria a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján határozta meg.

Budapest, 2018. március 7.

Dr. Molnár Ambrus s.k. a tanács elnöke, Dr. Madarász Anna s.k. előadó bíró, Dr. Magosi Szilvia s.k. bíró